

ПРЕДСТАВЯНЕ НА КРЪЖОКА ПО АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО НА ГРАЖДАНИТЕ

Райна Николова¹

Резюме: Материалът представя обсъжданите с участниците в кръжока по административно право на гражданите две основни теми през пролетния семестър на академичната 2021/2022 г.: административноправния статут на бежанците и ад-

министративното военно право и правата на гражданите.

Ключови думи: административноправен статут на бежанците, административно военно право, правата на гражданите

Вероломното нападение на Руската федерация на 24.02.2022 г. над Република Украйна и бушуващата война, предизвикала огромна вълна от украински бежанци, потърсили закрила в България, бе повод за задълбочена дискусия за административноправната уредба на правата и задълженията на чужденците в подобна ситуация. По тази първа тема през пролетния семестър бяха разпределени няколко подтеми, както следва:

1. Предоставяне на статут на бежанец – проф. д.н. Райна Николова, 25.03.2022 г.
2. Обсъждане на законодателни инициативи – Ренета Илиева, 25.03.2022 г.
3. Предоставяне на статут на хуманитарна (международна) закрила – Елена Чотова, 01.04.2022 г.
4. Предоставяне на статут на временна закрила – проф. д.н. Райна Николова, 01.04.2022 г.
5. Отнемане на статут на бежанец и международна закрила – Ремина Алексиева, 08.04.2022 г.
6. Издаване и подмяна на български документи за самоличност на чужденци с предоставена закрила от Република България – Симонна Кирилова, 08.04.2022 г.
7. Ред и условия за даване на ЕГН на чужденци в Република България – Ангел Йорданов, 08.04.2022 г.
8. Издаване на виза за краткосрочно пребиваване – Ренета Илиева, 08.04.2022 г.
9. Социални помощи, медицинска помощ, образование и право на труд за бежанци – Йоанна Йосифова, 15.04.2022 г.

Участниците в кръжока проследиха хронологията, по която се проведе организацията на българската държава чрез специализирания административен орган (Държавната агенция за бежанците към Министерския съвет) по приемането на украински бежанци (предимно майки с деца). Обсъдена бе законодателната инициатива по подобряване и усъвършенстване на националното законодателство, третиращо административноправния статут

¹ Доктор на науките, професор по административно право и процес в Нов български университет, ел. поща: rnikolova@nbu.bg

на бежанците. Отчетени бяха дефицитите и недостатъците в работата на Народното събрание в тази насока.

Втората тема, по която работи кръжокът, бе посветена на административното военно право и административните права и задължения на гражданите. Акцентът бе поставен върху гражданскоправните аспекти на защитата на населението при военни действия, природни бедствия и други масови кризи. Хронограмата по представянето на подтемите чрез презентации и доклади бе следната:

1. Правата на гражданите по време на извънредно положение – Ренета Илиева, 20.05.2022 г.

2. Правата на гражданите по време на военно положение – Ангел Йорданов, 20.05.2022 г.

3. Правата и задълженията на гражданите по време на пожари – Симонна Кирилова, 27.05.2022 г.

4. Правата и задълженията на гражданите по време на наводнения – Елена Чотова, 27.05.2022 г.

5. Правата и задълженията на гражданите по време на земетресения – Ремина Алексиева, 03.06.2022 г.

6. Правата и задълженията на гражданите по време на промишлени аварии – Йоанна Йосифова, 03.06.2022 г.

7. Упражняване на правото на научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната – проф. д.н. Райна Николова, 10.06.2022 г.

Детайлно бе разгледана нормативната уредба, която формира административното военно право като самостоятелен подотрасъл на нестопанското административно право и административноправните аспекти на защита на гражданите при настъпването на кризи, които засягат населението.

Обсъден бе въпросът за поддържането на бомбоубежища и укрития на територията на Република България, както и готовността на публичната администрация да отговори на предизвикателствата при реализирането на евентуална заплаха.

Разгледана бе научноизследователската дейност в областта на военното дело, развивана от Института по отбрана „Професор Цветан Лазаров“.

Бяха коментирани правилата за безопасно поведение и сигнали за ранно предупреждение и оповестяване на гражданите.

Студентите представиха обстоятелни доклади и интересни презентации.

PRESENTATION OF THE CITIZENS' ADMINISTRATIVE LAW CIRCLE

Raina Nikolova²

Abstract: The paper presents the two main topics discussed with the participants of the Administrative Law of Citizens Circle during the spring semester of the academic year 2021/2022: the administrative legal sta-

tus of refugees and the administrative military law and the rights of citizens.

Keywords: administrative status of refugees, administrative military law, human rights

---

² Dr. Habil., Professor of Administrative Law and Administrative Procedure Law in the Law Department of New Bulgarian University, e-mail: rnikolova@nbu.bg